

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.° 43/11
v Luxemburgu 5. mája 2011

Rozsudok vo veci C-434/09
Shirley McCarthy/Secretary of State for the Home Department

Občania EÚ, ktorí nikdy nevyužili svoje právo na voľný pohyb, sa nemôžu odvolávať na občianstvo Únie, aby legalizovali pobyt svojho manžela pochádzajúceho z tretej krajiny

Pokiaľ tieto osoby nie sú zbavené svojho práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, nevykazuje ich situácia nijakú spojitosť s právom Únie

Právo Únie umožňuje manželovi štátneho príslušníka členského štátu, ktorý sa legálne zdržiava v inom členskom štáte, aby s ním zostal, aj keď tento manžel nemá štátnu príslušnosť niektorého štátu Únie.

Shirley McCarthyová, štátna príslušníčka Spojeného kráľovstva, má aj írsku štátnu príslušnosť. Narodila sa v Spojenom kráľovstve a vždy sa tam zdržiavala, pričom nikdy nevyužila svoje právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území iných členských štátov Únie.

Po uzavretí manželstva s jamajským štátnym príslušníkom požiadala S. McCarthyová prvýkrát o írsky pas a získala ho. Potom požiadala ako írsky štátna príslušníčka, ktorá by sa chcela zdržiavať v Spojenom kráľovstve na základe práva Únie, britské orgány o povolenie na pobyt. Jej manžel požiadal pre seba o povolenie na pobyt ako manžel občianky Únie. Ich žiadosti boli zamietnuté z dôvodu, že S. McCarthyová nemôže oprieť svoj pobyt o právo Únie ani sa nemôže odvolávať na toto právo, aby legalizovala pobyt svojho manžela, lebo nikdy nevyužila svoje právo pohybovať sa a zdržiavať sa v iných členských štátoch, než je Spojené kráľovstvo.

Supreme Court (Najvyšší súd, Spojené kráľovstvo), ktorému bol tento spor predložený, sa Súdneho dvora pýta, či sa aj S. McCarthyová môže odvolávať na pravidlá práva Únie, ktorých účelom je uľahčiť pohyb osôb na území členských štátov.

Súdny dvor v rozsudku vydanom v tento deň najskôr spresňuje, že smernica o voľnom pohybe osôb¹ určuje, ako a za akých podmienok môžu európski občania vykonávať svoje právo na voľný pohyb na území členských štátov. Smernica sa tak týka sťahovania určitej osoby do iného členského štátu, než je štátnou príslušníčkou, alebo jej pobytu v takom členskom štáte.

Súdny dvor v tomto ohľade pripomína, že v súlade so zásadou medzinárodného práva, ktorá bola potvrdená v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv², požívajú občania Únie zdržiavajúci sa v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi – ako je to v prípade S. McCarthyovej –, bezpodmienečné právo na pobyt v tomto štáte. Súdny dvor teda konštatoval, že smernicu nemožno na tieto osoby uplatniť.

Súdny dvor tiež poukázal na to, že skutočnosť, že občan Únie je štátnym príslušníkom viacerých členských štátov, neznamená, že využil svoje právo na voľný pohyb. Súdny dvor preto dospel k záveru, že **sa smernica neuplatní na situáciu, v akej sa nachádza S. McCarthyová**. Pokiaľ ide o manžela S. McCarthyovej, Súdny dvor konštatoval, že keďže nie je manželom štátneho

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

² Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaný 4. novembra 1950 v Ríme.

príslušníka členského štátu, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb, nemôže ani on požívať práva priznané smernicou.

Súdny dvor ďalej pripomína, že osoba, akou je S. McCarthyová, ktorá je štátnym príslušníkom aspoň jedného členského štátu, má postavenie občana Únie, a môže sa teda domáhať práv, ktoré s týmto postavením súvisia, najmä práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, a to aj voči členskému štátu svojho pôvodu. Skutočnosť, že vnútroštátne orgány nezohľadnili írsku štátnu príslušnosť S. McCarthyovej na účely priznania jej práva na pobyt v Spojenom kráľovstve, však nemá nijaký vplyv na jej právo zostať v Spojenom kráľovstve alebo právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. S. McCarthyová nebola v dôsledku vnútroštátneho rozhodnutia zbavená ani možnosti skutočne využívať podstatnú časť práv vyplývajúcich z jej postavenia občianky Únie.

Súdny dvor preto odpovedá, že pokiaľ neexistujú vnútroštátne opatrenia, v ktorých dôsledku by bola S. McCarthyová zbavená možnosti skutočne využívať podstatnú časť práv vyplývajúcich z jej postavenia občianky Únie alebo v ktorých dôsledku by bol narušený výkon jej práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, nevykazuje situácia S. McCarthyovej nijakú spojitosť s právom Únie a riadi sa výlučne vnútroštátnym právom. Za týchto okolností **nemôže S. McCarthyová opierať svoj pobyt v Spojenom kráľovstve o práva súvisiace s európskym občianstvom.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499